

Ing. Ľubor Pivoluska -TVORSAD

Okružná 21, Trnava 917 00, Slovakia
IČO:11755903 IČ DPH: SK 1020338781, DIČ:1020338781

tel. +42133/ 5501621, 5341701

fax.+42133/ 5341 702

e-mail : tvorsad@tvorsad.sk

web : www.tvorsad.sk

**Rekonštrukcia zelene v parku s Pamätníkom padlých
bojovníkov proti fašizmu**

SO 02 SADOVÉ ÚPRAVY

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Investor : **Obec Drahovce**
Stavba : **Rekonštrukcia zelene v parku s Pamätníkom padlých
bojovníkov proti fašizmu**
Miesto : **Obec Drahovce**
Stupeň : **Projekt pre realizáciu**
Vypracoval : **Ing. Helena Fülöpová**
Zodp.projektant : **Ing. Alena Pivolusková**
Dátum : **05.2014**

1. Identifikačné údaje

Názov stavby: Rekonštrukcia zelene v parku s Pamätníkom padlých bojovníkov proti fašizmu - Návrh výsadby zelene

Miesto stavby: Drahovce

Investor: Obec Drahovce

Zodpoved.projektant: Ing. Alena Pivolusková

Vypracoval: Ing. Helena Fülöpová

Dátum spracovania: máj 2014

2. Cieľ sadových úprav

Hlavný cieľom návrhu je dotvorenie existujúceho priestoru reprezentatívnou výsadbou na zvýšenie estetickú hodnotu tejto plochy a vyzdvihnutie duchovnej podstaty miesta s nachádzajúcimi sa pomníkmi. Keďže riešená plocha sa nachádza popri hlavnej ceste, dôležitou úlohou navrhovaných sadových úprav je skrášenie prechodu cez obec, nadobudnutie jednotného charakteru a ducha obce. Výsadba bude slúžiť na skultúrnenie parku, zvýšenie jeho atraktivity, spríjemnenie prechodu cez park alebo pobytu v ňom. Cieľene bude ponúkať miesta na oddych s posedením. Cieľom dosadby je hlavne vytvoriť príjemné prostredie pre odpočinok ľudí a vytvorenie takej atmosféry, aby ľudia túžili parkom nielen prejsť, ale tu i pobudnúť.

Kritériom pri výbere rastlín boli znížené nároky na údržbu a nenáročnosť na stanovištné podmienky.

3. Charakteristika riešenej plochy

Riešené územie sa nachádza v priestore parku s Pamätníkom padlých bojovníkov proti fašizmu. Tento priestor je vymedzený ulicou Hlavnou, Poštou a ulicou Tichou.

Je to zatrávnená plocha ohraničená priehľadným plotom z pletiva. Do parku je možný prístup z Hlavnej cesty a od novostavby na opačnom konci parku. Vstupy do parku sú prepojené asfaltovým chodníkom, v nie veľmi dobrom stave. Obdobné chodníky vedú aj k jestvujúcim pamätníkom. Plocha je doplnená výsadbou prerastených kríkových skupín a prestarnutou, pomerne zahustenou výsadbou stromov.

4. Prírodné podmienky

Drahovce patria so svojimi viac ako dva a pol tisíca obyvateľmi medzi najväčšie obce Piešťanského okresu.

Rozloha : 24,04 km²

Hustota obyvateľstva: 171 obyvateľov/km²

4.1 Morfológia územia

Drahovce ležia na juhozápade Slovenska vo vzdialenosti asi desať kilometrov južne od Piešťan. Rozprestierajú sa na úrodnej nížine na pravom brehu rieky Váh, pri hlavnej štátnej ceste medzi Trnavou a Piešťanmi. Zemepisnú polohu určujú súradnice 48°31'00" severnej šírky a 17°48'00" východnej dĺžky. Nadmorská výška v katastri obce sa pohybuje v intervale od 149 m n. m. do 155m.n.m.

Obec administratívne patrí do Trnavského kraja a do okresu Piešťany.

Podstatná časť chotára je rozložená na úrodných hnedozemiach.

4.2 Pedologické pomery

Hlavnou pôdnou jednotkou sú fluvizeme z karbonátových aluviálnych sedimentov so sprievodnými fluvizemami glejovými. Pôdna reakcia je slabo alkalická.

V celom katastrálnom území sa pôdy nachádzajú v prevažnej miere na rovine s prejavom plošnej vodnej i veternej erózie.

4.3 Klimatické a hydrologické pomery

Oblasť dolnovážskej nivy patrí do okrsku T2 - teplého, suchého, s miernou zimou, kde je 50 a viac letných dní a priemerná teplota v januári je vyššia ako -3°C. Z hľadiska klimatickogeografických typov možno územie začleniť do typu s nížinnou klímou s miernou inverziou teplôt, subtýpu teplého.

Z hľadiska teplôt záujmová lokalita patrí do teplej oblasti Slovenska, ktorá má miernu zimu s priemernou januárovou teplotou -2,2 °C a teplé leto s priemernou júlovou teplotou 19,7 °C.

Vlhkostné pomery zodpovedajú nížinnej polohe. V priebehu roka minimum relatívnej vlhkosti pripadá na apríl (67 %) a maximum na december (86 %).

Ročný úhrn zrážok (619 mm) v dlhodobom priemere dosahuje približne množstvo, aké zodpovedá nadmorskej výške územia. V ročnom chode zrážok je maximum vlahy v júli (82 mm) a minimum v januári a februári (37 mm).

V zime utvárajú tuhé zrážky snehovú pokrývku, ktorá nemá trvalý ráz, býva prerušovaná. Prvý deň so snehovou pokrývkou pripadá priemerne na 5. december, posledný na 7. marec.

Prúdenie vetra je v prízemnej vrstve usmernené orientáciou doliny Váhu. Prevládajúci smer vetra za rok je severný a severozápadný a jemu zodpovedajúci opačný vietor od juhovýchodu. Priemerná rýchlosť vetra sa pohybuje okolo 3-4m/s.

Záujmové územie má pri svojej nížinnej a veternej polohe pomerne malú oblačnosť. Maximum oblačnosti pripadá na november a december (75% pokrytia oblohy), minimum na september (47%).

4.4 Životné prostredie

Kvalita životného prostredia v lokalite je na dobrej úrovni. Rozhodujúca časť vegetácie má náhradný charakter. Prírodné spoločenstvá sú zachované len vo forme menších enkláv v poľnohospodárskej krajine a to zväčša pri toku Váhu.

Prirodzené pôvodné spoločenstvá predmetného územia boli postupne a zásadne zmenené činnosťou človeka, predovšetkým odlesnením a premenou väčšiny plochy na poľnohospodársku pôdu (dnes takmer výlučne intenzívne využívaná orná pôda), reguláciou pôvodného koryta Váhu (podstatná časť pôvodného prietoku je vedená umelým kanálom - Drahovský kanál), následnou zmenou vodného režimu pôvodne zaplavovaného územia vážskej nivy, úpravami reliéfu krajiny (napr. vznik štrkovísk) a zmenami v druhovom zložení zvyškov pôvodnej vegetácie. Pôvodná biodiverzita a genofond sú preto v rámci širšieho kontextu krajiny zachované len vo fragmentoch pôvodných biotopov, aj to obvykle v pozmenenej podobe. Pre väčšinu takto pozmenenej krajiny je charakteristická prítomnosť menšieho počtu druhov viazaných svojimi nárokmi na činnosťou človeka pozmenenú krajinu.

5. Existujúca zeleň

V súčasnej dobe sa na zatravnenej ploche nachádza porast opadavých a vždyzelených drevín, ktorý je prehustený, čím sa jeho vitalita a zdravotný stav výrazne znižuje. Vybrané stromy a kry sú určené na výrub z dôvodu kompozičného, bezpečnostného, zo zdravotne nevyhovujúceho stavu a pre zlepšenie rastových podmienok zvyšných drevín a prevzdušnenie celého priestoru parku.

6. Návrh sadových úprav

Navrhované sadové úpravy esteticky dopĺňajú priestor plochy a zvyšujú tak jeho hodnotu. Sledujú pozdvihnutie duchovna miesta, humanizáciu plochy, vytvorenie príjemného prostredia pre obyvateľov či okoloidúcich.

Charakter celej výsadby je suchomilný. Priestor je dotvorený listnatými opadavými kvitnúcimi krami a trvankami.

Park je od Hlavnej cesty oddelený výsadbou vždyzeleného tisu a záhonmi kvitnúcich trvaliek v rovnakej línii.

Hlavný chodník je sprevádzaný záhonmi trvaliek, ktoré sú umiestnené kolmo na chodník. Na pravej strane s nachádzajúcimi sa pamätníkmi sú záhony ukončené tak, aby nasmerovali pohľad návštevníka na zvyšné dva pomníky, ktoré sú umiestnené v trávinatej ploche (*bez chodníka*).

Trvankové záhony zároveň celý priestor rozdelený priamym chodníkom spájajú do jedného celku.

Okolo hlavného pomníka, ku ktorému vedie chodník, je plánovaná výsadba stálozeleného tisu ako pozadie, ktoré podtrhne význam tohto pamätného miesta.

Trvankové záhony tvoria sprievodnú zeleň aj novovytvoreným plochám na sedenie .

Ďalší záhon je navrhnutý pod líniou stromov popri vodnom kanáli. Bude doplnený o kvitnúce kry druhu *Cornus* a tieňomilné trvalky vytvárajúce dojem prítomnosti potoka. Navrhnutý *Cornus* je zaujímavý svojím jesenným prefarbením a cez zimu farbou konárov, ktorá je intenzívne červená. Tento záhon bude zamulčovaný mulčovacíou kôrou, výsadba trvaliek bude zamulčovaná štrkom .

Celá úprava by mala pôsobiť reprezentatívne a hlavne byť praktická z hľadiska následnej údržby s nízkymi nárokmi na vodu.

Tabuľka č.1: Sortiment navrhovaných rastlín

P.č.	Názov	Veľkosť	Ks
1	<i>Cornus alba</i> 'Šibirica'	40/50	19
2	<i>Taxus media</i> 'Hicksii'	100/120	59
3	Trvalky a trávy		1900

Tabuľka č. 2: Výkaz výmer

Celková plošná výmera zelene	326,5m ²
Plošná výmera záhonov	326,5m ²
Výmera štrkovaných záhonov	160,75m ²
Výmera mulčovaných záhonov	165,5m ²

7. Navrhovaný spôsob výsadby

Pred začatím výsadby bude na ploche odstránený starý trávnik, nežiaduca zeleň a rozrušená pôda. Následne budú vyrovnané všetky nerovnosti.

Záhony sa od trávniká oddelia okrajmi. Pri výsadbe príde k výmene pôdy vo výsadbových jamkách, aby sa tak zvýšila jej kvalita a podporila sa lepšia uitateľnosť rastlín.

Na plochách s navrhnutým použitím štrku bude výsadba krov a trvaliek vystlaná geotextíliou. Frakcia štrku bude 16-22 mm. Zvyšné plochy budú zamulčované.

8. Údržba zelene

Vysadené rastliny bude potrebné po výsadbe pravidelne zavlažovať, v letných mesiacoch sa predpokladá intenzívnejšia zálievka v dopoludňajších, resp. večerných hodinách.

V prvých rokoch bude potrebné vyplievať prípadné nálety burín zo záhonov, po zapojení výsadby táto povinnosť odpadá.

V rámci údržby treba dbať aj na kontrolu uchytenia textílie.

Cornus alba 'Sibirica' je ker, kvitnúci na jar. Kvety vytvára na novom dreve. Rez sa odporúča aplikovať pred začiatkom rastu asi o jednu tretinu z minuloročných výhonkov.

Taxus media 'Hicksii' je ihličnatý ker, ktorý vzhľadom k tomu, že jeho účelom v tomto priestore bude vytvárať pravidelný živý plot, bude vyžadovať pravidelný rez, dvakrát ročne. Potrebuje závlahu aj mimo vegetácie pri teplote nad bodom mrazu.

Lavandula 'Hidcote Blue' je kvitnúca trvalka. Pravidelný rez vyžadujú na jar na výšku 5 cm.

Zmes trvaliek - trvalky vyžadujú pravidelný rez na jar na výšku 5 cm. Je vhodné aj postupné odstraňovanie odkvitnutých kvetov, čím podporíme opätovné následné kvitnutie.